

de Bayakakrant

Driemaandelijks tijdschrift / 29ste jaargang / september 2023

Beste Bayakavrienden,

Terwijl de zon zowel in Congo als in België hoog aan de hemel staat en we mogen genieten van een nazomertje houden de mediakanalen zich dezer dagen ledig met een plasincident. Dat is pas nieuws hé, vinden jullie ook niet? Zouden er misschien verkiezingen op komst zijn?

Er zijn er in elk geval op komst in Congo en dat zorgt daar ook voor de nodige spanningen. Dat hebben we in het vorige krantje kunnen lezen. Er is van alles ondergronds aan het broeden en broebelen. Momenteel is het gelukkig echter rustig in de contreien van Popokabaka waar het leven in en rond het weeshuis weer op volle toeren komt nu het nieuwe schooljaar begonnen is. Joepie, wij mogen naar school! Het zijn uitspraken die je hier ook nog wel eens uit de kleutermond hoort, maar hoe meer jaren de kinderen op hun teller hebben, des te minder vrolijke gezichten zie je als de school herbegint. Ik geef toe dat ik ook niet elke dag met plezier naar school ging, maar anderzijds mogen wij in ons landje echt wel dankbaar zijn dat alle kinderen naar school mogen gaan. Wie of wat zouden wij allen geworden zijn zonder onderwijskansen? Ook de weeskinderen in Popo verdienen een kans en die willen wij hen graag geven. En dat kunnen wij dankzij jullie steun! Dankjewel!

Bayakafeesten in Zwevezele

21 – 22 oktober 2023

Welkom!

Programma op de laatste bladzijde!

Zr Lieve vertelt Augustus 2023

Lieve BAYAKAVRIENDEN,

Dit “nieuwskrantje” schrijf ik in België.

Terug vertel ik **DANKBAAR** over ons leven in “ons weeshuis Orbeth” tijdens de voorbije vakantieperiode.

Ik landde op 13 augustus in Zaventem en mocht nog dezelfde dag mee klinken en vieren met mijn zus en schoonbroer die 30 jaar gehuwd zijn. Ook ikzelf had alle redenen om te vieren dat ik op 15 aug al 30 jaar zuster van Maria ben. Onmiddellijk voelde ik mij “warm ingeburgerd” in mijn “Vlaamse roots” van waaruit ik naarstig mag voortijveren voor onze kinderen in Popo.

De tweede week na mijn aankomst trok ik reeds naar Spanje op bezoek bij een Congolese vriend-priester, Abbé Fidèle Buka, de vroegere pastoor van onze parochie in Popo. Hij bracht mij in contact met een groep enthousiaste leken uit zijn Spaanse parochies die ook ons weeshuis willen steunen.

Er zit TOEKOMST in ...

Ondertussen vertellen de ontvangen nieuwsberichten uit Popo dat het groot verlof op z'n einde loopt. Onze kinderen op vakantie in hun familie in Kinshasa (ze zijn met 12) komen met pak en zak naar onze gemeenschap in Binza. Onze chauffeur Bertin is er onze herstelde wagen aan het klaarmaken om hen terug naar Popo te brengen.

(Jullie herinneren zich wel het auto-ongeluk in de maand januari 2021 waarbij de directeur van onze NGO-PROYAKA ter plaatse overleed. Onze erg beschadigde wagen werd naar een garage gebracht waar de directeur -een Fransman - ervoor zorgde dat hij aan een voordelige prijs volledig hersteld werd. Wij moesten wel geduld opbrengen. Het duurde bijna 2 jaar vooraleer het bijna gratis herstel rond was ... maar het loont de moeite.)

Ook onze kleine Maxime mag terug mee naar huis.

Zijn benen en voetjes werden drie weken geleden in de gips gelegd.

Van dit zware pak witte cement werd hij verlost. Bij de Broeders van Liefde, die gespecialiseerd zijn in de behandeling van gehandicapten, wordt er een metalen omhulsel gemaakt op maat van zijn benen en voetjes. Die moet hij de

volgende maanden dragen. Het klaarmaken van deze vormen vraagt een volle maand.

Ondertussen mag ons ventje teruggaan naar Popo waar wij zullen verwittigd worden wanneer alles klaar is. Het wordt een lange, moeilijke tijd voor ons baaske ... maar alle last en pijn worden wel vlug vergeten wanneer de genezing een werkelijkheid wordt.

Onze **kleine Carmen** werd slachtoffer van een ongewone pijnlijke

infectie. De “pumbu-
infectie tast de
darmen en de blaas
aan en wordt
veroorzaakt door
gemis aan hygiëne
(het té lang dragen
van vuile pampers of
broekjes, het gebruik
van besmet water
enz).

Verschillende dagen
vocht ze tegen een
aanhoudende koorts
van rond de 40
graden. Antibiothica-

inspuitingen
lukten erin om
samen met een
inlandse
behandeling ons
meisje te redden.
De “pumbu”
doodt vele baby’s
en wij DANKEN
de « Schenker
van alle leven »
dat ons kleintje
deze gevaarlijke
infectie overwon.

De verjaardag van onze kapoentjes :

Op 4 augustus 2023 vierden we de verjaardag van de tweeling Kato en Anne.

En op 22 augustus vierden Charlotte en Marie hun verjaardag.

Opnieuw werd ons huis een « feestdomein ».

Met dezelfde motivatie als deze voor de verjaardag van onze tweeling Kato en Anne nodigden wij de vriendjes en de

familie uit naar het feest van Charlotte en Marie.

De zelfgemaakte HOUTSKOOL van Orbeth.

Tata Paul die voor de aardenhoven zorgde waarin het klein gehakt hout verbrand wordt trok naar de rupsenpluk einde juli.

Zuster Pascaline en de grote jongens waagden het om zelf de houtskool uit de grond te halen. Ze vulden 12 grote zakken ... onze zelfbedruiping maakt bokkesprongen.

DANK aan zr Pasi en de jongens om de inzet en de werkkraft.

YA MADDO keert terug naar ORBETH.

Zuster Mado Kinzanza werkte, samen met mij

jarenlang als “overste” in onze gemeenschap van Orbeth. Haar inzet en liefde voor de kinderen is niet te onderschatten. Een héél fijne attentie voor armen en weeskinderen kenmerkt haar. Bij de aanvang van haar zending in Orbeth bezat ze reeds een “graduaat voedingswaarde” Op mijn aandringen gaf onze Provinciale de toestemming om ook de licentie aan te vatten. De Bayakavrienden betaalden héél graag de studie-onkosten en in de julimaand verdedigde zij haar eindwerk rond een “gezonde, degelijke voeding voor de weeskinderen in Congo”. Zij slaagde héél goed en mag nu terugkeren in ons midden.

Ya Lieve en ik kunnen héél gerust onze vakantietijd in België doorbrengen. Onze kinderen zijn in “goeie handen”.

Lieve Van Wijmeersch vertelt

Vanuit KINSHASA ...

De reis naar naar mijn “Vlaamse roots” startte op 25 augustus 2023.

Toen vertrok ik uit Popokabaka. Het afscheid met onze kleintjes gebeurde ‘s avonds. Ik durfde niet vertrekken toen ze nog wakker waren ... de ganse dag hingen ze aan mijn broek en smeekten ze heftig om ook te mogen meereizen.

(Ik vertelde hen dat ik mama Liefke ging halen naar België .. zij waren akkoord, maar wilden meereizen.)

Vooraf had ik Katoke hield mij “in de gaten”. Rond 21 uur waren zij allen ingedommeld en kon ik midden een felle “heimwee-bui” de jeep inkruipen.

Het was pikkedonker toen wij ‘s anderendaags, (*de vrijdagavond om 20 uur*) in onze gemeenschap van Binza binnenreden : geen elektriciteit en ook geen internetverbinding.

Pas de volgende nacht schrok ik wakker door de fel schitterende lampen die plots in ons huis en op straat aanschoten.

Onmiddellijk maakte ik ten volle gebruik van de “welgekomen verlichting en energie” in de miljoenenstad van Kinshasa. Met meer dan 18 miljoen inwoners werd de hoofdstad de voorbije jaren een uniek voorbeeld van een demografische explosie zonder planning noch controle met heel wat infrastructurele uitdagingen.

Die uitdagingen treffen **niet** het centrum van de hoofdstad.

Dat middelpunt van Kinshasa presenteert een totaal ander beeld dan de omringende agglomeraties waarin het grootste deel van het volk probeert

te overleven. In het centrum van **“Kin la belle”** bewondert men prachtige villa’s, ongelooflijk hoge buildings, verlichte lanen, ontelbare ministeries en burelen, ambassades, paleizen en goed onderhouden parken. In dat centrum

gebeurt alles wat jullie kennen en zien op TV : politiek, economie en zoveel andere dingen.

Daar wonen de rijken in luxe appartementen die verhuurd worden aan buitenlanders, politiciers en rijke congoezen die bereid zijn veel te

betalen voor comfort en veiligheid.

In de Congolese hoofdstad is de luxe wijk ingeklemd tussen de Congostroom en een oceaan van armoede.

Het schrijnend verschil tussen de rijkdom van het centrum en de armoede van de

omliggende cité’s is zowel spannend als vreselijk oneerlijk.

Die cité’s vertonen gevaarlijke erosies, diepe putten, honderden grondverschuivingen en slecht onderhouden wegen.

Gelukkig kent onze chauffeur Bertin de doolhof van de ontelbare wegeltjes, steegjes en onderbroken straten.

Naar trouwe gewoonte bracht hij onze jeep tot rust doorheen het gewoel van toeterende wagens, busjes, motors en voetgangers, op de binnenkoer van ons huis in Binza (een gemeente van middenstanders die paalt aan het rijke centrum van de hoofdstad.)

Lieve vrienden,

*Vooraleer ik Congo verlaat voor een verlof van 2 maanden geef ik graag nog wat **informatie rond de naderende VERKIEZINGEN**. Ze worden geprogrammeerd op 20 december 2023.*

Nationaal en internationaal is het al lang geweten dat **Felix Tshisekedi** de huidige president, kandidaat is voor een tweede ambtstermijn.

Maar daar is het gewone volk niet zo entoesiast rond.

De verdenkingen, de spanningen, de schermutselingen tussen de oppositie en de « CENI » (*de zogezegde neutrale verkiezingscommissie die de verkiezingen moet voorbereiden*) zijn volop bezig. Het zijn vooral de

katholieke en protestantse kerken die « de man aan de macht » en zijn neutrale commissie CENI aanklagen en tot de orde roepen. De felste opposanten en hun partijen spreken van fraude en van gebrek aan transparantie bij de voorbereiding van die verkiezingen.

Het wantrouwen in het verkiezingsproces en de politieke klasse wordt groot ...Het voorbije jaar groeide de bezorgdheid van de meeste Congolezen door een onverantwoord, onvoorspelbaar bestuur dat heeft geleid tot een wraakroepende verrijking van de ministers, de politiciers en de economische bazen. Daar tegenover merkte men een enorme achteruitgang van de sociale cohesie die in de meeste provincies van het land een chaos veroorzaakte.

Vooraleer de verslechte veiligheidssituatie in het oosten en in nog andere streken (waarbij ook onze Kwangoprovincie) vergt zorgen.

De conferentie van de katholieke bisschoppen (CENCO) zegt luidop en zonder schroom dat **het verkiezingsproces « slecht begonnen » is**

Ze betreft ook de opmerkelijke achteruitgang van de **openbare VRIJHEDEN** : *willekeurige arrestaties, beperking van de bewegingsvrijheid van opposanten, instrumentalisering van het gerecht.*

De autoriteiten beweren dat de verkiezingen "binnen de grondwettelijke termijnen" zullen plaatsvinden. De Nationale Kiescommissie (Ceni) heeft zich tot nu toe aan haar tijdschema gehouden.

Ze "rekruteerde" (registreerde) de kiezers en gaf ze kaarten. Hierdoor kon men het kiezersregister opmaken.

Maar de waarde van dat register wordt in vraag gesteld.

De meeste kaarten zijn niet geldig : de foto's zijn van slechte kwaliteit; de gegevens zitten vol fouten en met de tijd verdwijnen de letters en de cijfers. In de geteisterde gebieden door oorlog en rebellie kon de registratie zelfs niet plaatsvinden.

Er blijft wel een kans bestaan om het vertrouwen van de mensen terug te winnen. Daarvoor zou men een transparante en onafhankelijke controle van het kiezersregister moeten organiseren.

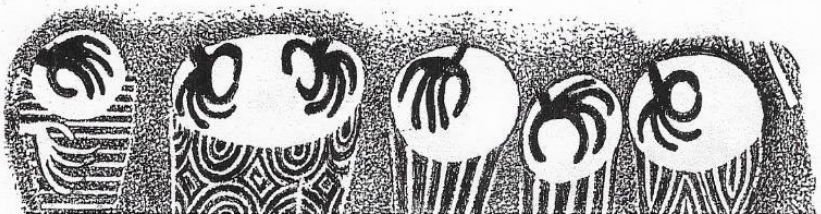
DAARVOOR WORDT DE TOELATING NIET GEGEVEN... De komende maanden worden zeker en vast explosief met veel betogingen en demonstraties ... maar ook met veel arrestaties en processen.

Welke rol de huidige President Félix Tshitsekedi vertolkt in dat onhandig gedoe is niet gekend.

Wat zeker is : de lijfspreuk van zijn vader Etienne Tshitsekedi "**HET VOLK EERST**" veegt hij aan zijn voeten.

Het wordt dan ook héél gevaarlijk voor hem ... Indien er eerlijke en transparante verkiezingen komen riskeert "zijn volk" hem de rug toe te keren ...

AFWACHTEN !!!

29ste Bayakafeest op 21 en 22 oktober 2023
Feestweekend in De Wissel

We starten op **zaterdag 21 oktober** om **17.00u** met een viering in de parochiekerk te Zwevezele. Daarna feesten wij verder in de culturele centra met: aperitief, warme maaltijd, presentatie over Popo, tombola, verkoopstand en infostand. Op **zondag 22 oktober** starten wij om 11.30 u. Hetzelfde feestprogramma van de zaterdag, met uitzondering van de viering, wordt er herhaald. De prijs voor een kaart aperitief + maaltijd bedraagt

- **20 euro voor volwassenen**
- **10 euro voor kinderen (-12j)**

INSCHRIJVEN KAN TOT VRIJDAG 13 OKTOBER

- door middel van overschrijving: BE22 3800 1632 2747
Vermeld in de mededeling: Zaterdag of Zondag + ...x V (= het aantal volwassenen- en ... x K (= het aantal kinderen)
De kaarten zullen aan de ingang van de zaal aan u bezorgd worden.
- of door kaarten te kopen in het Naaihoekje, Marktplein 33, 8750 Zwevezele of bij de leden van de Bayakagroep.

Zoals de voorbije jaren zullen we ook nu alle tafels op voorhand schikken en aan iedereen een vaste plaats geven. Het is dus belangrijk dat je juist doorgeeft met hoeveel mensen je komt.

Lieve zal er bij zijn op het feest. Wij hopen jullie talrijk te mogen verwachten tijdens ons 29ste feestweekend.

vzw 'De Bayaka-vrienden'

Marktplein 33, 8750 Zwevezele, Tel. 051/613244 – 0495/412715

E-mailadres: bayakavrienden@telenet.be

Website: www.bayakavrienden.be

Reknr.: BE22 3800 1632 2747